روزنامه اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی

همشهری

چهارشنبه ۱۵ تیر ۱۴۰۱ ■ سال سی‌ام ■ شماره ۸۵۳۸

تولید؛ دانش بنیان، اشتغال آفرین

■ حضرت امیر المؤمنین علی(ع):
زیرک کسی است که آرزوهایش کوتاه باشد.

■ اذان ظهر: ۱۳:۰۹ ■ غروب آفتاب: ۲۰:۲۴
■ اذان مغرب: ۲۰:۴۵ ■ نیمه‌شب شرعی: ۰۰:۱۷
■ اذان صبح: ۴:۱۰ ■ طلوع آفتاب: ۵:۵۵

■ صاحب امتیاز: مؤسسه همشهری
■ مدیرمسئول: عبدا... گنجی
■ سردبیر: دانیال معمار

■ دفتر مرکزی: تهران، خیابان ولیعصر (عج)، کوچه شهید سیدکمال قریشی، شماره ۱۴
■ کدپستی ۴۵۹۵۶-۱۹۶۶۶ ■ تهران، صندوق پستی ۱۹۳۹۵/۵۴۴۶
■ تلفن: ۲۳۰۲۳۰۰۰، نمابر: ۲۲۰۴۶۰۶۷

■ چاپ: همشهری
■ تلفن: ۴۸۰۷۵۰۰۰

■ همشهری: www.hamshahrionline.ir
■ سایت روزنامه: newspaper.hamshahrionline.ir

توزیع و اشتراک:
موسسه نشرگستر امروز نوین
■ تلفن: ۶۱۹۳۳۰۰۰

سازمان آگهی‌ها و نیازمندی‌ها:
■ خیابان قائم‌مقام فراهانی، میدان شعاع، خیابان شهید خدری شماره ۲۹ - طبقه اول ■ تلفن: ۸۴۳۲۱۷۰۰ - ۸۸۸۶۱۸۱۹

صفحه آخر

یاد باد آنکه سر کوی توام منزل بود
دیده را روشنی از خاک درت حاصل بود
حافظ

گرینویچ

رکورد ۲۴ساله تورم در ترکیه

آنکارا: نرخ تورم سالانه ترکیه در ماه ژوئن گذشته به ۷۸.۶۲ درصد رسید که بالاترین سطح در ۲۴سال گذشته یعنی از سپتامبر ۱۹۹۸ که نرخ ۸۰.۴درصدی ثبت شده بود، محسوب می‌شود. به گزارش یورونیوز، مرکز آمار ترکیه اعلام کرد که افزایش ماهانه نرخ تورم ۴.۹۵درصد بوده است. ترکیه از نوامبر ۲۰۲۱میلادی و طی ۸ماه گذشته شاهد عبور نرخ تورم از مرز ۲۰درصد بوده است. گزارش روز دوشنبه مرکز آمار ترکیه نشان می‌دهد که بیشترین افزایش سالانه قیمت‌ها مربوط به بخش حمل‌ونقل با ۱۲۳.۳۷درصد، موادغذایی و نوشیدنی‌های غیرالکلی با ۹۳.۹۳درصد و اثاثیه و لوازم خانگی با ۸۱.۱۴درصد بوده است. همچنین، کمترین افزایش سالانه سطح قیمت‌ها در بخش ارتباطات با ۲۳.۷۴درصد گزارش شده و این صعود در بخش پوشاک و کفش با ۲۶.۹۹درصد، آموزش ۲۷.۷۶درصد و بهداشت و درمان نیز ۳۹.۳۴درصد ثبت شده است.

باتری‌های شنی روشن شدند

هلسینکی: پژوهشگران فنلاندی یک «باتری شنی» را راه‌اندازی کرده‌اند که به خوبی کار می‌کند و به این ترتیب امکان آن را می‌دهد تا انرژی پاک برای چند ماه ذخیره شود. روش ابداعی پژوهشگران فنلاندی شامل استفاده از ماسه معمولی است که با گرمای تولید شده از برق ارزان خورشیدی یا بادی شارژ می‌شود. به گزارش بی‌بی‌سی، شن و ماسه گرمای حدود ۵۰۰درجه سانتی‌گراد را ذخیره می‌کند تا در زمستان که تولید انرژی گران‌تر و مصرف آن بیشتر است برای گرم کردن خانه‌ها مورد استفاده قرار گیرد. فنلاند بخش مهمی از گاز مورد نیاز خود را از روسیه تامین می‌کند و جنگ اوکراین و قطع گاز ارسالی از روسیه استفاده از انرژی پاک را در کانون توجه قرار داده است. فنلاند طولانی‌ترین مرز کشورهای عضو اتحادیه اروپا را با روسیه دارد. در پی تصمیم این کشور به عضویت در پیمان ناتو، روسیه صادرات گاز و برق به این کشور را متوقف کرده است.

بی‌تی‌اس‌ها به سربازی می‌روند

سئول: در نگاه نخست اینکه اعضای یک گروه پاپ در یک کشور همگی باید راهی خدمت سربازی شوند شاید اهمیت چندانی نداشته باشد اما اگر این گروه بی‌تی‌اس باشد قضیه فرق می‌کند، این تصمیم دولت کره‌جنوبی نشان می‌دهد که قانون برای همه یکسان اعمال می‌شود و بنابراین خبر یادشده اهمیت دارد. چند هفته پیش تصمیم غافلگیرکننده گروه پرطرفدار بی‌تی‌اس (BTS) در کره‌جنوبی برای استراحت و فاصله گرفتن از اجرای زنده، به بحث در مورد خدمت اجباری سربازی در این کشور دامن زد. به گزارش رویترز، خدمت سربازی در کره‌جنوبی بسیار چالش‌برانگیز است؛ جایی که همه مردان سالم بین ۱۸ تا ۲۸سال باید حدود ۲سال به‌عنوان بخشی از نیروهای آماده دفاع این کشور در برابر تهدیدهای کره‌شمالی خدمت کنند. مطابق قوانین جدید کره‌جنوبی اعضای گروه‌های مشهور فقط می‌توانند خدمت سربازی خود را تا ۳۰سالگی به تعویق بیندازند اما معاف نخواهند شد. حالا جین ۲۹ساله یکی از اعضای این گروه متوجه شده است که فقط چند ماه با خدمت سربازی فاصله دارد. این قانونمندی در حالی است که نظرسنجی گالوپ نشان داد نزدیک به ۶۰درصد از مردم کره‌جنوبی از لایحه معافیت ستاره‌های «کی پاپ» از خدمت کامل سربازی حمایت می‌کنند و فقط ۳۳درصد مخالف آن هستند.

جنگ، بر سر یک پیاله سوپ

نگاه

مهدیا گل‌محمدی
روزنامه‌نگار

هنگامی که جنگی آغاز می‌شود، تمام ابعاد سیاسی، اجتماعی و حتی فرهنگی ۲جامعه درگیر را تحت‌تأثیر خود قرار می‌دهد، تا جایی که ۲کشور می‌توانند حتی سر یک پیاله سوپ هم وارد جنگ شوند، بله سوپ! برای نمونه، جنگ روسیه و اوکراین ابعاد وسیعی داشته و دارد اما در این مطلب به اختلاف‌نظر آنها درباره یک سوپ خاص می‌پردازیم. جنگی که بسیار واقعی بوده و هست و در نهایت هم یک بازنده داشت. ماجرا زمانی آغاز شد که چنددهه پیش ۲کشور بر سر مالکیت سهم فرهنگی یک سوپ خاص یعنی سوپ برش (Borscht) وارد جنگ‌های لفظی شدند و بسیاری در رسانه‌های ۲کشور به جای لبو و سیب‌زمینی که مواداولیه این سوپ را تشکیل می‌داد، اعصاب جبهه‌مقابل را خرد کردند. روسیه و اوکراین هر دو این سوپ را میراث فرهنگی ناملموس خود می‌دانستند و به هیچ‌عنوان کوتاه نمی‌آمدند. تا اینکه جنگ روسیه و اوکراین (البته بی‌ربط به پیاله سوپ برش) آغاز شد. حالا یونسکو برای داوری جنگ سوپی وارد میدان جنگ شده و در نهایت تصمیم گرفت این سوپ را میراث ناملموس فرهنگی اوکراین ثبت کند. بلافاصله اوکلساندر تکاچنکو، وزیر فرهنگ اوکراین ضمن استقبال از این تصمیم یونسکو گفته: «ما پیروز جنگ (سوپ) برش شدیم!» سوپ برش که در ایران و به‌ویژه استان‌های شمالی کشور بسیار شناخته شده است معمولا با رنگ قرمز لبو - چغندر - شهرت دارد اما با چغندر سبز و سفید هم تهیه می‌شود. اگرچه در اوکراین این سوپ غذای ملی نام گرفته، اما در روسیه و کشورهای دیگر بلوک شرق سابق چون لهستان هم به‌صورت گسترده در فهرست غذاهای روزانه قرار دارد و به همین علت یافتن خاستگاه اصلی آن بسیار دشوار است. از همین‌رو، مناقشه و مباحثه درباره این سوپ در اروپای شرقی همیشه داغ بوده است؛ حتی درباره نحوه نگارش نام آن یا اینکه آیا باید به آن گوشت افزود یا اینکه باید با خامه صرف کرد، بحث‌های طولانی و جدل‌برانگیزی میان کارشناسان و طرفداران همواره در جریان بوده و هست.

اول آخر

تهران آفتابی ■ عکس/همشهری: منا عادل

تقویم/زادروز

فیلسوف فرهنگ

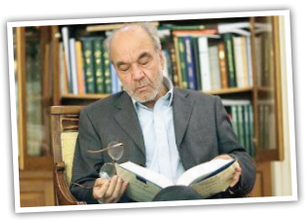

«من عالم، فیلسوف، فقیه، ادیب و اصولی زیاد دیده‌ام، اما شخصی که این دانش‌ها را با اخلاق و ادب جمع کند، به‌شدت کم دیدم» این بخشی از گفته آیت‌الله محقق داماد (رئیس گروه مطالعات اسلامی فرهنگستان علوم ایران) درباره رضا داوری اردکانی است که او را «متفکری دردمند و دانشمندی فاضل، جامع، پرکار و به روز و به‌معنای واقعی یک فیلسوف» می‌نامد.

رضا داوری اردکانی ۱۵ خرداد ۱۳۱۲ در اردکان به دنیا آمد. تا دوره متوسطه را در همین شهر گذراند و در سال ۱۳۳۰از دانشسرای مقدماتی اصفهان دیپلم گرفت و به استخدام وزارت فرهنگ درآمد. از سال ۳۲ تا ۳۴ هم در مدرسه صدر اصفهان که جزو حوزه علمیه بود، مقدمات صرف و نحو عربی و فقه و اصول را آموخت. بعد از آن در رشته فلسفه وارد دانشگاه تهران شد و تا گرفتن مدرک دکتری پیش رفت. در همین دانشگاه به عنوان یکی از اعضای هیأت علمی مشغول به‌کار شد. سال ۱۳۵۰در دانشگاه سوربن پاریس و چند سال خورشیدی بعد در انگلیس و همچنین در دانشگاه جان هاپکینز آمریکا به مطالعه و پژوهش پرداخت. اردکانی در زمینه تالیف کتاب، مقاله، سخنرانی و طرح‌های پژوهشی بسیار پر کار بود و ۶۰ عنوان کتاب تالیف و چند عنوان کتاب هم ترجمه کرده است. سال ۱۳۶۲ درجه استاد تمامی دانشگاه تهران را به دست آورد و در این سال‌ها در شورای‌عالی انقلاب فرهنگی، فرهنگستان علوم جمهوری اسلامی ایران، شورای‌عالی برنامه‌ریزی آموزشی، بنیاد ایران شناسی، شورای‌عالی یونسکو در ایران و... مسئولیت‌هایی را برعهده گرفت. نشان درجه یک دانش را هم از رئیس جمهوری وقت در سال ۱۳۸۴ گرفت و به‌عنوان یکی از چهره‌های ماندگار کشور معرفی شد. مردی که حالا به «فیلسوف فرهنگ» معروف است.

دغدغه

کلاس تابستانی؛ برده‌داری نوین والدین و مدرسه

ونوس بهنود

حتی اگر یونسکو یکی از ارکان سواد را توانایی فرد برای برقراری ارتباط سالم با دیگران و حل خلاقانه مشکلات بداند، گوش والدین ایرانی بدهکار نیست. آنها نظم خودساخته‌شان را بهترین شیوه تربیت فرزندان می‌دانند.

تابستان امسال بازهم با وجود گرانی کلاس‌ها تب و تاب نام‌نویسی برقرار است. در گذشته بازی و یا تجربه کوتاه‌مدت در آموزش یک شغل یا حرفه خاص تمام تابستان دانش‌آموزان را تشکیل می‌داد. فرصت کودکی کردن در خانه بازی و گل کوچیک تجربه می‌شد. دانش‌آموزان در فراغت درس‌ها، تا می‌توانستند تجربه‌های مهارتی خود را تقویت می‌کردند. چنین شیوه‌ای امروز نه‌تنها به واسطه چشم و هم‌چشمی و پزهای کذایی والدین به یکدیگر بلکه به بهانه رسیدگی هر چه بیشتر به فرزندان در هم شکسته است. والدین می‌گویند آن زمانی که ما را در کوچه رها می‌کردند سپری شده و فرزند ما باید همه‌چیزدان شود. اما شناورشدن در سطح معلومات موجب شده تا بهره‌ای عمیق از هیچ جلوه‌ای از حوزه‌های علم و دانش نبرند. صرف نواختن چند نت ساده موسیقی، پرسیدن حال و احوال به زبان انگلیسی و افزایش چند درصدی سرعت وصحت تست‌زنی شیمی و فیزیک تمام ماحصل کلاس‌های تقویتی و تابستانی است که جز اضطراب و خستگی مفرط برای دانش‌آموزان چیزی در پی ندارد.

دانش‌آموزان خسته از آموزش‌های مدرسه در فرصت تابستان هم باید دوباره به درس و مشق برگردند تا رتبه قبولی در کنکور پزشکی را کسب کنند. نوازنده ویولن -که از قضا ساز محبوبشان نیست اما لاکچری محسوب می‌شود- بشوند و بتوانند مدرک زبان انگلیسی را قبل از اتمام مدرسه کسب کنند. چنین فضایی موجب شده تا دانش‌آموز به این باور برسد که هیچ‌گاه کوشش وی کافی نیست و هرگز نمی‌تواند والدین خود را راضی کند. همواره در خستگی روحی و فکری زیر بار اطلاعات و معلوماتی که روی فکر و روحش آوار شده باقی مانده و تنفس را مجاز نمی‌بیند.

دستاورد چنین تنش‌هایی اغلب ناامیدی مفرط است. برخی دانش‌آموزان زیر بار تمناهای والدین برای دانشمندشدن می‌شکنند. به ترک دنیا و همه‌چیز می‌اندیشند و گاهی به سمت مسکن‌های موقت ازجمله برون‌ریزی عاطفی می‌روند.

از درس و یادگیری زده می‌شوند و تصور می‌کنند برده‌وار از کلاسی به کلاس دیگر کشانده می‌شوند. این داستان روی دیگری نیز دارد. کمک مدرسه و معلم به این ماجرا دست دانش‌آموز را از هر پناهی کوتاه می‌کند. برخی معلمان می‌گویند که مابقی درس را در کلاس‌های تقویتی ارائه خواهند کرد و به بهانه آموزاندن فوت کوزه‌گری دانش‌آموز را بعد از مدرسه و در تابستان دوباره گرفتار درس و مشق می‌کند. نه تنها بعضی از مدارس براساس برنامه خودخواسته‌شان دانش‌آموزان را میخکوب نیمکت‌های درآمدزایی می‌کنند بلکه کلاس‌های آموزشی دیگر نیز با تبلیغ از محل خود دانش‌آموزان، به‌دنبال درآمدزایی هستند. نشاندن کودکان در مقابل دوربین و تکرار نت‌ها و مکالمات زبان انگلیسی و به تازگی فرانسه و آلمانی موجب شده تا دانش‌آموزان بدون خلاقیت و تشویق برای تدبیر و انتخاب مسیر صحیح در زندگی تابع دستورات بزرگترها شوند. والدین می‌گویند هر کار بتوانیم می‌کنیم ولی بچه‌ها باز هم راضی نیستند. از لباس و خورد و خوراک گرفته تا کلاس تقویتی. خودمان در این سن و سال یک‌دهم اینها را نداشتیم و باز هم راضی نمی‌شوند. اما واقعیت این است که تمامی این امکانات نمی‌تواند جای خالی نیاز یک انسان در حال رشد را برای تجربه انتخاب، حمایت، مشارکت، خلاقیت و یادگیری برای لذت بگیرد. این قالب می‌تواند از سوی مدارس در هم شکسته شود. تشویق والدین به حمایت فکری و معنوی دانش‌آموزان، تربیت دانش‌آموز به‌عنوان انسانی مسئول و متعهد و خودساخته و تلاش برای تربیت هوش ارتباطی، هوش معنوی و هوش اخلاقی و هوش هستی‌گرا می‌تواند از ورطه‌ای به نام بی‌سوادی حین سوادآموزی ممانعت کند. در واقع چنین نیازی در بخش پرورشی آموزش و پرورش دیده شده است، اما مدارس به حدی سهل‌انگار بوده‌اند که امروز ضدفرهنگ‌ها جای فرهنگ صحیح در تربیت دانش‌آموزان را گرفته است.

بوک مارک

باغ همسایه

خوسه دونوسو

عجیب است که می‌بینیم هر آدمی به‌ناگزیر همان رسم و راه زندگی خودش را تکرار می‌کند، حالا هر جا که می‌خواهد باشد. حد و حدودش را با خودش این‌ور و آن‌ور می‌کشد و با همین‌ها محیط خودش را تعیین می‌کند، قواعد بازی خودش را وضع می‌کند و با کسانی که قبولش دارند شریک می‌شود. این مثل حکم محکومیت زندان است که وقتی صادر شد فقط می‌توانی توی خیال خودت حق انتخاب داشته باشی اما هیچ‌وقت قادر نیستی این حق را فعلیت ببخشی. نوعی حبس که در آن تظاهر به این می‌کنی که آزادی و امنیت می‌توانند با هم جمع بشوند.

دیالوگ

در جست‌وجوی خوشبختی

گابریل موچینو

هیچ وقت به کسی اجازه نده به تو بگه نمی‌تونی کاری رو انجام بدی، حتی من، خود من. باشه؟ اگه رؤیایی داری باید ازش محافظت کنی. آدم‌هایی که نمی‌تونن خودشون کاری بکنن، می‌خوان به تو هم بگن نمی‌تونی. اگه چیزی رو می‌خوای برو به‌دست بیارش، همین.

آخر مصور

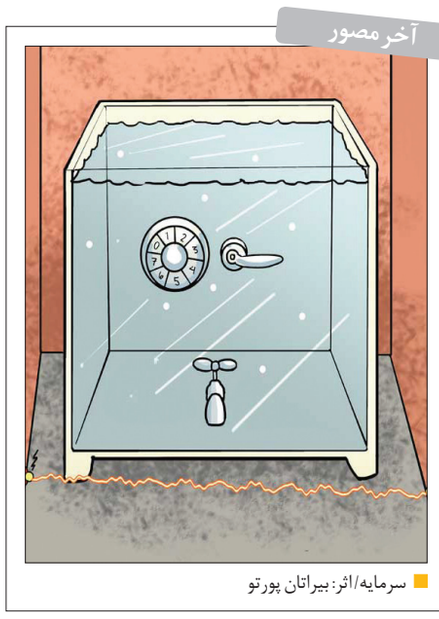

سرمایه/اثر: بیراتان پورتو

باشگاه نویسندگان

چهارشنبه

حُرمت حَرم

سید محمدرضا واحدی
کارشناس فرهنگی

ششم ذی الحجه، سی و پنجمین سالگرد جمعه خونین مکه و کشتار حاجیان ایرانی و غیرایرانی توسط رژیم آل سعود است؛ حاجیان بی‌گناهی که در خیابان‌های بلد امن الهی یعنی مکه توسط پلیس تابه‌دندان‌مسلح سعودی به رگبار بسته شدند و تعداد زیادی از آنها به شهادت رسیدند و تعداد زیاد دیگری زخمی شدند. حاجیان بی‌گناهی که تنها به این جرم به خاک و خون کشیده شدند که به‌عنوان رکنی از ارکان حج، در تظاهراتی انزجار خویش را از دشمنان دین اظهار داشتند و نسبت به مشرکانی که دنبال سلطه بر مسلمان‌ها هستند، اعلام برائت کردند. در این فاجعه حتی به زنان هم رحم نکردند و شمار زیادی از شهدا و زخمی‌ها زنان بودند. عوامل سعودی نه‌تنها رسم مهمان نوازی را به‌عنوان خصوصیت معروف عرب رعایت نکردند که حتی حرمت زمان و مکانی را شکستند که از نظر عرب جاهلی هم حرمت داشت. عرب جاهلی قبل از اسلام هم درماه ذی الحجه به‌عنوان ماه حرام و در مکه به‌عنوان بلد حرام از خونریزی پرهیز داشت.

فردای آن روز امام خمینی(ره) در پیامی اعلام کردند که «آل سعود به دست خود اسباب افتضاح و رسوایی خود را فراهم کردند. ما اگر می‌خواستیم به جهان اسلام ثابت کنیم که کعبه‌دارانِ کنونی لیاقت میزبانی سربازان و مهمانان خدا را ندارند و جز تأمین آمریکا و اسرائیل و تقدیم منافع کشورشان به آنها کاری از دستشان برنمی‌آید، به این خوبی نمی‌توانستیم بیان کنیم و به این اندازه که کارگزاران بی‌اراده حاکمیت سعودی در این قساوت و بی‌رحمی عمل کردند، موفق نمی‌شدیم.»

شاید آن روزها گفتن و پذیرفتن این سخن سخت بود که قبله آنان آمریکا و غرب است، اما با گذشت زمان و انتشار اخبار جنایات رژیم سعودی در داخل و خارج کشورشان، دیگر باور این مطلب سخت نیست که هرچند آنان به سمت کعبه نماز می‌خوانند اما دل در گرو محبت و حمایت دشمنان خدا دارند. هرچند ایاک نعبد و ایاک نستعین می‌گویند اما به مشرکان و مخالفان اسلام تکیه می‌کنند و از آنان استمداد می‌جویند. حاکمان شبه جزیره‌العرب هرچند به‌خود لقب خادم‌الحرمین‌الشریفین می‌دهند، اما بارها و بارها نشان داده‌اند که هیچ ارزشی برای حرم الهی و حریم نبوی قائل نیستند و تنها معیار آنها ماندگاری خودشان و تسلط بر منابع سرشار نفتی ملت مظلوم عربستان است. از حرمین شریفین به‌عنوان ابزاری برای کسب قدرت و ثروت نامشروع تبار آل‌سعود از یک طرف و مثلاً رهبری کشورهای اسلامی و مسلمانان مستضعف جهان از طرف دیگر استفاده می‌کنند. آنها به جای اینکه حرمت خانه و صاحب‌خانه را نگه دارند هر جا که پای منافعشان در کار باشد آن را می‌شکنند و حریم خانه خدا را که در قرآن کریم و روایاتی مفصل به‌عنوان حرم امن الهی شمرده شده است، مخدوش می‌کنند. رعایت حرمت خانه خدا از نظر آنان فقط بر دیگران واجب است وگرنه خودشان نه‌تنها پایبند نیستند که برخلاف شعار خادمی حرم، حرم را به خدمت خود گرفته‌اند. آنها نه‌تنها در شهر مکه که حرم امن الهی است حتی در خود مسجدالحرام هم خون مسلمانان را ریخته و هنوز هم اگر احساس خطر کنند می‌ریزند. در سال ۱۹۷۹میلادی گروهی مسلح به مسجدالحرام وارد شدند و تعدادی از زائران را به گروگان گرفتند. هرچند عقاید و انگیزه‌ها و رفتار آن گروه افراطی که خود زاییده وهابیت بودند مورد تأیید ما نیست و معتقدیم آنها هم حرمت خانه خدا را شکستند، اما رفتار وحشیانه آل سعود در برخورد با آنان نیز جای شگفتی و تأسف دارد. در این حادثه چون نیروهای امنیتی سعودی نتوانستند بر شورشیان غلبه کنند، متوسل به کماندوهای فرانسوی شدند. جالب است که بعضی گفته‌اند چون ورود غیرمسلمانان به مسجدالحرام ممنوع است، نیروهای فرانسوی در مراسمی تشریفاتی شهادتین را بر زبان آوردند و مثلاً مسلمان شدند!!! تا بتوانند برای کشتن شورشیان و مهاجمان وارد مسجد شوند. این ماجرا دو هفته طول کشید و طی آن تعداد ۲۵۰تن از شورشیان کشته شدند و باقی‌مانده آنها تسلیم نیروهای امنیتی شدند که تعداد ۶۳نفرشان بعداً در میادین شهرهای عربستان گردن زده شدند. البته اخیراً شبکه‌الجزیره مستندی به نام «ما خُفی اعظم» در این‌باره ساخت که نکات جدیدی از آن فاجعه را افشا کرد. کاپیتان «پل باریل» فرمانده تیم فرانسوی نیروهای مداخله سریع در گارد ملی فرانسه که به درخواست عربستان برای مشارکت در سرکوب عناصر شورشی به مکه اعزام شده بود، در گفت‌وگو با این برنامه تأیید کرد که آنها به استفاده از بمب‌های گاز شیمیایی ویژه‌ای که از فرانسه آورده شده بود، متوسل شدند. وی در پاسخ به سؤالی درباره هتک حرمت حریم مکه توسط نظامیان فرانسوی گفت: نیروهای فرانسوی در همه جای حرم تردد داشتند. آنها دقیقاً نمی‌دانستند کجا هستند و هیچ‌یک از سعودی‌ها از آنها درباره دینشان سؤال نکردند و تنها سؤال از آنها درباره دقت و سالم بودن سلاح‌هایشان بوده است. او این عملیات را یک فاجعه دانست و گفت: با وجود اینکه عملیات موفق بود، فاجعه هم به بار آورد. آمار ۳۰۰ کشته که مقامات سعودی اعلام می‌کنند درست نیست. شمار کشته‌ها در این حادثه قریب به ۵هزار نفر است که از این تعداد، ۳هزار نفر از حجاج به گروگان گرفته شده بودند.

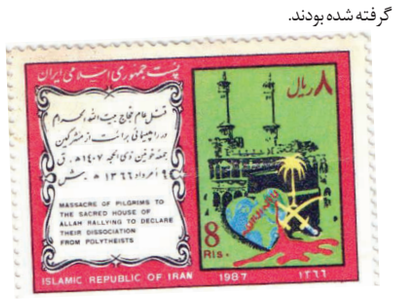

فراخوان

بی تعارف و تکلف، مثل همین متن کوتاهی که می بینید. ما منتظریم تا نوشته‌هایتان درباره مسائل روزمره، مشکلات و دغدغه هایتان را برای ما ارسال کنید. اگر اهل طنز و کاریکاتور و طراحی هم هستید جایتان اینجا محفوظ است. متن یا طرح تان که آماده شد یک تماس با شماره ۲۳۰۲۳۶۳۶ بگیرید تا برای رساندنش به ما، راهنمایی تان کنیم.